

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: osütörtökön és vasárnap.

Előfizetés: egész évre - - 12 korona.
fél évre - - - 6 " "
negyed évre - 3 " "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: centiméterenként 6 fillér. Többzörri hirdetés árkedvezményben részesül.

Nyilttér sora 40 fillér.

A nemzetiségi kérdés.

— Két ezikk. —

Most, amidőn gróf Tisza István a román nemzetiségi férfiakkal való tanácskozásai felett a képviselőházban vita indul meg, — midőn az EMKE új munkatervét és ennek megfelelően új alapszabály módosítást lát szükségesnek az erdélyi magyarság közművelődési és közgazdasági megerősödése érdekében, — bizonyára értékes anyagot képez a nemzetiségi kérdés irányának, eszközeinek megismerése és alkalmazásának célravezető módozatai tekintetében az az összefoglalás, melyet a magyar társadalomtudományi egyesületben tartott nemzetiségi értekezleteken elhangzott eszmékről dr. Ajtay József, vármegyénk egyik jeles fiatal tudosa közrebocsátott egy most megjelent művében.*

A nevezett egyesület tárgyalásainak ismertetését a következőkben foglaljuk össze, számítva hazafias olvasóink elfogulatlan érdeklődésére.

* * *

Az utolsó száz év alatt kétségtelen bizonyossággá vált, hogy a nemzeti egységesülést a magyarság erősebb természeti szaporodása, nagy beolvasztó képessége és központi elhelyezkedése a természeti erők ellenállhatatlan hatalmával hajtják előre. Nem hunyhatunk szemet azonban azon tény előtt, hogy a hazai nemzetiségi törekvések megerősödésének komoly veszedelmei fenyegetnek, a melyek a nemzeti megerősödés folyamatát esetleg megakaszthatják és egész állami életünket súlyos megrázkódtatásoknak tehetik ki.

E kedvezőtlen határu fejlemények közt elsősorban említendő a német hegemonia bukása és a nemzetiségi államalakulási elv folytonos térhódítása Ausztriában.

Az imént lezajlott balkáni háboru szintén a nemzetiségi elvet juttatta győzelemre, lendületet adott a pánszláv eszmének és így, különösen szerbjeink és románjaink irredentiszlikus ábrándjainak nyújtott bőséges táplálékot.

* A nemzetiségi kérdés. Irta dr. Ajtay József. Budapest 1914. Pesti Könyvnyomda r. t. Ára: 1 kor. 20 fillér.

A nemzetiségi politika most hazánkban a legnagyobb céltudatossággal arra törekszik, hogy a létező nyelvi és faji elválasztó vonalakra tervszerűen ráépítse a kulturális, társadalmi és gazdasági elkülönülés teljes elkülönülés tömör falait, és így rakja le természetes alapjait az államjogi elkülönülésnek.

Az újabb magyar értelmiség egységében megbomlott és az új, nagyobbára a bevándoroltakból kikerülő elemek a tisztán magyar nemzeti szemponttól eltávolodva, erősen közelednek a nemzetiségi elv előtt való meghódolás felé.

A demokratikus fejlődés, amely a tulajdonképpen magyar jellegű középosztály politikai befolyásával szemben inkább a nagytömegek befolyását juttatja érvényre, kedvez a nemzetiségi törekvéseknek, miután a széles néptömegekben a magyar faj tulsulya már jóval csekélyebb.

Ismeretes tétel az, hogy a nemzeti törekvés az egy állam keretén belül létező nyelvi, faji, vallási, szociális és gazdasági különbségek lehető tompítására, megszüntetésére, az állampolgároknak minél kevesebb egészbe való összefűzésére törekszik, míg a nemzetiségi törekvések a jelzett különbségek tervszerű kiélesítésével a már létező nyelvi és faji elválasztó vonalakra a minél teljesebb kulturális, társadalmi és gazdasági elkülönülés tömör falait igyekeznek ráépíteni, hogy így természetes, önként kínálkozó alapot teremtsenek a végső cél: az állami elkülönülés számára. Önként folyik ebből, hogy a nemzetiségi törekvések nem egyenlőség, hanem hatalmi, uralmi törekvések. Előbb rendszerint csak az állam nyelv mellett valamely nemzetiségi nyelv használatának megengedését követelik, de mihelyt ezt a célt elérik, előtérbe nyomul a nemzetiségi törekvések igazi jellege: a nemzetiségi nyelvnek és az illető fajnak az állami élet egész területén kizárólagos uralomra való juttatására való törekvés, mire elég világos példát mutatnak a cseh és a horvát államjogi törekvések.

A nemzetiségi törekvés küzdelme a nemzeti irányzattal tulajdonképpen nem egyéb, mint az állameszmék egymással való élet-halál harca, ahol kiegyenlítés, a békés megegyezés és megtérés lehetősége ábránd, de hiu ábránd, mert ez

a harc csak akkor érhet véget, ha valamelyik fél végleg a porondon marad.

A modern fejlődési irányzat kétségtelenül a nagyobb államokban való tömörülés, a tökéletesebb szerveződés és a fokozottabb gazdasági összpontosítás felé vezet, amiből önként következik, hogy a nemzeti irányzat, amely ennek a fejlődésnek szolgálatában áll, felsőbbrendű és egyetemesebb érdekeket mozdít elő, mint a nemzetiségi törekvések.

Megállapított igazság az is, hogy az állam szervezett erejének és a társadalom vezető szerveinek, irányadó elemeinek céltudatos, kitartó működése még a természetes folyamatokkal szemben is eredményeket bír felmutatni. Annál inkább képes arra, ha nincs másról szó, mint egy felsőbbrendű alakulás érdekében végbemenő természetes folyamat gyorsításáról, a mesterségesen emelt gátak lerontásáról, a folyamat medrének szélesítéséről.

Hazánkban a történeti mult, a földrajzi és az ebből folyó gazdasági egység, állami életünk központi szervezése és az államalkotó magyar fajnak felsőbbrendű szaporodási és beolvasztási képessége, a magyar faj központi elhelyezkedésében rejlő lekötő és felszívó ereje, kétségtelen és egyre fokozódó kulturális tulsulya a természetes fejlődés irányát szemmel láthatólag az egységesülés, a nemzeti tömörülés felé hajtja. Ámde hazánkban sem az állam, sem a magyar társadalom a rendelkezésre álló nagy erőket szervesen, következetesen és céltudatosan mindmáig harcba nem vitte a nemzetiségi törekvések ellen. A szervezett, céltudatos és következetes működést sokkal inkább föllehetjük a jóval gyengébb erőkre támaszkodó nemzetiségi törekvések révén.

Vállalkozó kormányaink mindig más és más politikát követnek a nemzetiségi törekvésekkel szemben, aszerint, amely egyéni véleménnyel bírnak az illető kormány tagjai a nemzetiségi kérdésről. Politikusaink a nemzetiségi kérdést olyanak tekintik, amelyhez mindenki ért és csak kevesen vannak tudatában a kérdés bonyolult voltának és a megoldás rendkívüli nehézségeinek. A magyar társadalom nagymértékben tájékozatlan, avagy szűk körű helyi tapasztalatokból

és komoly elmélyedés nélkül, a tűnő események hatása alatt megszületett hírlapi cikkekkel és röpiratokból eredő téves felfogásnak rabja.

Ily körülmények között nem csoda, hogy hazánkban a nemzetiségi kérdést illetőleg a legellentétebb felfogásokkal találkozunk és mindenik más és más feltétlenül ható gyógyszer hirdet a nemzet e nagy sebére.

Egyoldalú nézetek azok, amelyek a nemzetiségi törekvések sikeres leküzdését kizárólag a helyes közigazgatás, avagy az intenzív kulturpolitika, a gazdasági megerősödés, avagy az önálló állami lét kivívása kérdésének tekintve, ezt a komplex bajt egyetlen panaceaival gyógyíthatónak hirdetik.

Ellenkezőleg: a nemzeti irányzat e harcban sikerre csak úgy számíthat, ha valamennyi veszélyeztetett ponton és a nemzeti erő kifejtés minden ágában: az állami és társadalmi életben, közigazgatásban, kulturális, gazdasági, katonai téren egyidejűleg és összefüggő működéssel, céltudatos tervszerűséggel és lankadatlan kitartással igyekezik megbénítani, visszazoritani a nemzetiségi törekvéseket és diadalra juttatni a nemzeti irányzatot.

(Vége következik.)

POLITIKAI HIREK.

A hajóstársaságok szubvenciójára vonatkozó törvényjavaslat tárgyalása végén Harkányi János báró kereskedelmi miniszter felszólalt és harmadfél óra hosszáig tartó beszédet mondott.

Harkányi báróról az irigység sem mondhatja, hogy gyakorlott szónok, de még az ellensége sem mondhatja, hogy ma nem jól felelt meg igen nehéz föladatának. A törvényjavaslatok harmadik elődének a műveit; a paragrafusok szavait támadta meg bennük az ellenzék, mely mindenáron panamákat akart felfedezni a javaslatokba beillesztett szubvenció-szerződésekből. Ebben a nehéz szituációban a kereskedelmi miniszter, a kinek semmi parlamenti gyakorlata nincsen; egymásután száz meg száz kifogásra adta meg a részletes, kimerítő választ, oly alaposan, hogy komoly ellenmondást nem tapasztalhatott az ellenzék részéről és olyan modorban, a mellyel ha az ellenzék let nem is fegyverezte, de támadásainak mindenesetre elét vette.

A parlament tanácskozástermében hosszú óta megszokott sivár jelenetek után érdemes volt hallgatni a képviselőház nemzetiségi vitáját, mely a magyar parlament régi szép idejére emlékeztetett. A vita mindvégig magas színvonalon mozgott és a nemzetiségi probléma komolyságához méltó volt.

A nemzetiségi párt vezére, Mihályi Tivadar dr. képviselte a román álláspontot, higgadtan és olyan parlamenti formák között, melyeken már a románok lelki hangulatának megnyilvánulása érzett. Vele szemben Tisza István miniszterelnök a kormány nemzeti álláspontját fikszírozta. Ezt az álláspontot Tisza István már a tárgyalások elején közölte is és joggal mutatott rá a kormányelnök annak jelentőségére, hogy a románok vezetői a kormány nemzeti álláspontjának megismerése után is folytatták a tárgyalásokat. Erős közleledést jelent ez a magyar álláspontoz.

A munkapárti Farkas Pál talpraesett beszédében mutatta be az ellenzék nemzetiségi és radikális politikájának különböző következtetéseit.

Majd Apponyi Albert gróf mondott negyedfélórás beszédet, melynek nagy politikai fontossága abban állott, hogy Apponyi a nemzetiségi kérdésnek igen sok és jelentős álláspontjára nézve egyetértését nyilvánította Tisza miniszterelnökkel. A felfogásoknak ezt a sok tekintetben való egyezőségét Tisza István nyomban meg is állapította és levonta belőle azt a következtetést, hogy teljesen alaptalanul támadta az ellenzék sajtó hónapokon át a kormányelnök nemzetiségi politikáját, melyben ime most Apponyi sem találja a nemzeti álláspont feladását.

Az eset tanulságul szolgálhat különösen az erdélyi magyarságnak, melyben a sajtótámadások erős nyugtalanúságot keltenek, hogy ne tanulsáson máskor hiszékenységet olyan vadak irányában, melyek olyan férfiú ellen emelhetnek, aki egész életét a nemzeti ügy szolgálatában töltötte.

Rendkívüli hatást tett Tisza miniszterelnök határozott kijelentése, melylyel kénytelen volt Apponyi Albernek azt a többszörösen ismételt állítását megczáfolni, mintha a miniszterelnök a románokkal bármilyen megállapodást vagy paktumot kötött volna. Újból kijelentette, hogy ilyen meg sem kíséreltetett és csupán beható megbeszélések folytak, a melyek megegyezésre ugyan nem vezettek, de örvendetes közleledést eredményeztek. A miniszterelnök fejtegetéseit a képviselőház lelkes tetszéssel kísérte.

HIREK.

Ma vasárnap:

d. e. 10 órákor a ref. templomban Nagy Károly ref. theol. tanár egyházkerületi főjegyző prédikál.

D. e. 11 órákor az Oltáregyesület tartja közgyűlését a városháza tanácstermében.

D. u. 1/4 órákor az Iparos Önképzőkör ismeretterjesztő előadást tart vetített képekkel, saját helyiségében.

D. u. 5 órákor a Prot. Nőegylet műsoros összejövetele a Bethlen-kollégium dísztermében. Nagy Károly theol. tanár „Szociálizmus és vallás” címen tart előadást.

— **Márczius 15. a református templomban.** A református lelkész hivatalt a közönség tudomására hozza, hogy a jövő vasárnap, márczius 15-én délelőtt 10 órákor a rendes templomozási idő keretében alkalmi istentisztelet lesz, melyen imádságot Dóczy Ferencz tanár, s. lelkész, alkalmi beszédet Jancsó Sándor lelkész mond. Énekekkel közreműködik az egyházi dalárda.

— **Állandó választmány.** Főispán uró méltósága a törvényhatósági bizottság tavaszi rendes közgyűlését megelőző állandó választmány I. ülését márczius hó 13-ik, II. ülését márczius hó 28-ik napjának délelőtti 10 órájára tűzte ki.

— **Az abrudbányai választás.** A Rosenberg Gyula halálával megüresedett abrudbányai választókerületben folyó hó 6-án volt a képviselőválasztás. A választást dr. Török Gábor főorvos vezette. Két jelölt lépett föl: a munkapárti Lónyay István és a függetlenségi párti Derzsi Antal ügyvéd. A választás reggel 9 órákor kezdődött és délben ért véget. A munkapárti Lónyay Istvánt 190 szavazattal Derzsi 12 szavazattal szemben képviselővé választották.

— **Gyászmise a debreczeni mártírokért.** A debreczeni merénylet áldozatainak lelkiüdvéért engesztelő gyászmise tartatik hétfőn d. e. 10 órákor a helybeli rom. kath. templomban.

— **A miniszter köszönete.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a nagyenyedi szegény tanulókat segélyező körnek 2000 koronás adományáért, amelylyel a nagyenyedi állami elemi iskolák szegény tanulóit segélyezte, köszönetét nyilvánította.

— **Nagyenyed város képviselőtestülete** a mint már közöltük, elhatározta, hogy Nagyenyeden egy állandó színházat és táncszínházat létesít. Az állandó színház és táncszínház terveinek költségvetésének és elhelyezésének előkészítésére és a kivitel ellenőrzésére Papp János városi képviselőtestületi tag elnöksége alatt egy előkészítő és végrehajtó bizottság küldetett ki a városi tanács tagjain kívül a következő tagokból: dr. Asztalos Kálmán, Bakó Károly, dr. Farnós Dezső, Hegyi János, Horváth Pál, dr. Inczedy-Joksmán Ödön, Kunsch Antal, Lázár István, dr. Müller Jenő, Salgó Dezső, Székely Ödön, Szücs Elemér, Török Bertalan, Winkler János.

— **Az Oltáregyesület** ma délelőtt 11 órákor a városháza tanácstermében tartandó évi közgyűlésére U. Kovács Józsefné elnökő a tagokat és az érdeklődőket ez uton is meghívja.

— **Holdfogyatkozás.** Márczius 12-én részleges holdfogyatkozás lesz, és az részben nálunk is látható. A holdfogyatkozás a zónaidő szerint hajnalban 3 óra 42 perczkor kezdődik. A csillagászati tünemény közepe reggeli 5 óra 13 perczre esik, tehát még napfelkelte előtt jól látható.

— **Az Oltáregyesület hangversenye.** Az idei hangverseny-szezon méltó befejezésül ígérkezik a Nagyenyedi Oltáregyesület hangversenye, mely márczius hó 14-én lesz. A választmány élén agilis elnökével özv. U. Kovács Józsefnével mindent elkövet az est sikere érdekében, bár valami nagy tevékenységre alig van szükség, mert közönségünk az Oltáregyesület évenként egyszer rendezni szokott magas művészi színvonalon álló hangversenyt szinte lázas érdeklődéssel várja. Közreműködnek Volny József vízaknai rendőkapitány, kinek művészi hegedűjátékában nem egyszer gyönyörködött városunk közönsége és dr. Török Pál, Biró Jolán, dr. Inczedy-Joksmán Ödön. Valóságos zenei eseményszámok ígérkezik Goll János hatalmas Oratoriuma, melyet dr. Liemann Emil vezetése alatt énekel a 45 tagból álló „Előre” daloskör. Szándékosan említjük meg utóljára az estélynek kétségtől a legnagyobb érdeklődést keltő számát, dr. Hirschler József pápai prelatusz szabad előadását. A kolozsvári közönség közszereplésében álló plebánosát, ki a legkíválóbb szónokok közé tartozik bizonyára sietni fog mindenképp meghallgatni. Mindehez méltó keretűl fog szolgálni a vármegye székházának díszterme, hol a hangverseny lesz. A helyek számozatlanok, s valamennyi két koronás, előre válthatók Földes Ede és Tangel József kereskedésében.

— **Urániaszerző előadás.** A Nagyenyedi Iparos-Önképzőkör ma délután 1/4 órákor saját helyiségében ismeretterjesztő előadást tart, melynek tárgyai: 1. Énekel a kör vegyeskara. 2. Uj Szerbiát és fővárosát, Úszkubót ismerteti (vetített képekkel) Wohlfarth Lőrincz. 3. Énekel a kör férfikara.

— **Szociális tanfolyam.** Az Erdélyi Gazdasági Egylet ez év május 22. és 23. napjain az alsófehérs, kiskükü lö. és hunyadvármegyei lelkészek, tanítók és jegyzők részére, a három vármegye valamelyikének a székhelyén, szociális tanfolyamot rendez. Alsó-Fehér és Hunyad megyéből

7—7, Kisküküllőből 6 jelentkező 20—20 kor. utiségben részesül a földművelésügyi miniszter által engedélyezett állami segélyből. A tanfolyam részletes tudnivalóit az E. G. E. május 1-ig közzéteszi.

— **Azalatrai bányakapitányseg** területén a főbányahatóság jelentése szerint 1912. évben a termelés összes értéke 62,578.967 korona. Az a b r u d b a n y a i bányahatóság területén 5,541,059 korona. Erdély évi aranytermelése 1901 kgr. 6,433,730 kor. értékben; ezüsttermelése 1603 kgr. 144,955 kor. értékben; réztermelése 354 métermázsa, ólomtermelése 976 mm., vasérc termelése 3,704.804 mm., 1,728.136 kor. értékben.

— **Diszitő Művészet.** A művészi izlésnek szélesebb körben való terjesztésére az Iparművészeti Iskola egy folyóiratot szervezett. Hasznos utmutatásokkal oktat, míg közvetlenül lemásolható részletrajzaival példákat nyújt ez a lap. Van benne női kézimunka csipkétől, elemi iskolás keresztöltésektől kezdve alapos himzésig mindenféle fajta. De talál benne mintát és izlésfejlesztő képet mindaz, aki fém, fa, bőr, üveg, stb. munkák iránt érdeklődik akár kedvtelésből, akár hivatásból. Főképpen pedig felvonultatja mindazt a kiváló diszitő kiábrándítást, amit népünk a múltban s művészeink a jelenben alkottak. E réven aztán a rajzoktatás számára nyújt megbecsülhetetlenül magyaros és művészi segédeszközt. A m á r c z i u s 3-ik számban közel 100 szín pompás képet, 14 színes műmellékletet és számos meglepéssel közvetlenül lemásolható részletrajzot nyújt a lap közönségének s mindezt a legpazarabb kiállításban szép, színes, modern kivitelben. Kézimunkát kedvelő asszonyainknak, leányainknak, grafika iránt érdeklődő ifjúságunknak, általában iparművészettel foglalkozóknak melegen ajánljuk figyelmébe ezeket a tartalmas füzeteket. Muukatársai: Muhits Sándor, Rippel-Rónai József, Biró Mihály, Szablya Fischaufer Ferenc, Damkó József, Jászai Oszkárné Lesznai Anna, Helbing Ferenc, Nagy Sándor, Juhász Árpád, stb. akik így nyomtatásban is izlésre és izléses öntevékenységre oktatják a magyar közönséget. A Diszitő Művészet nemcsak anyagát tekintve változatos, hanem előállítása is sok gondnal s sokszorosítása gummihengerekről nyomó amerikai körforgón kiváló technikai készséggel ment végbe. Előfizetési ára évenként (10 füzet) 15 korona. Kiadóhivatal Budapest, V. Rudolf tér 6. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal.

— **Uj iparvasut.** Az angol-osztrák bank budapesti fióktelepének a m. kir. államvasutak Alvincz állomásából vagy esetleg az Erdély délvideki helyiérdekű vasut Szászsebes állomásából kiágazólag Péterfalva, Sebeshely, Szászcsör, Sár és Sugág községek határainak érintésével a Sebes folyó völgyében, a román határ közelében elterülő Curpatului völgy egy alkalmas pontjára vezetendő keskenyvágányú gőz-, esetleg villamos üzemű korlátolt közforgalmi iparvasut-vonalra előmuukálati engedélyt adott ki a kereskedelemügyi miniszter.

— **Gyümölcsfeldolgozó gépek ki-
kölosönése.** A gyümölcs értékesítése előmozdítása céljából egyes olyan községeknek, melyek a folyó évben nagyobb gyümölcs-termést várnak és azt friss állapotban értékesíteni nem tudják, másrészt pedig anyagilag nincsenek abban a helyzetben, hogy gyümölcsfeldolgozó gépeket maguk beszerezhessenek, a földművelésügyi miniszter hajlandó a rendelkezésére álló Simon-féle bidermalmokat, a

Mabillé-féle almaborsajtókat, a Ryder-féle vándor aszalókat, valamint a dr. Győri által szerkesztett és talyigára szerelt szeszfőző-készülékeket kikölosönözni, ha legkésőbb július 15-ig a kérést a miniszterhez be-terjesztik. A gépeket elsősorban oly vidé-ken lévő községeknek adják rendelkezésre, amely vidéken valóban tömeges és friss állapotban nehezen értékesíthető gyümölcs-termés várható. Bővebb felvilágosítást ad a megyei gazdasági felügyelőség.

* **Sok osaládnak** állandó gondot okoz a gyermekek egészséges és tápláló ételének megválasztása. Könnyű kérdés ez oly gazdasszonyoknál, kik ily esetekben dr. Oetker A. receptjeit használják fel, melyeket ezen lap olvasói egy levelezőlap útján beszerezhetnek, ha dr. Oetker A. cseveghez Baden, Wien mellett, fordulnak, ingyen és bérmentve kaphatnak egy sorozat jóreceptet könnyen emészthető, kiűző tesztákról és sütemények-ről. Ezen füzetecskét mindenütt örömmel fogadják, ne keszünk tehát azt meghozatni.

Edison fényjáték színház

E hó 8-án

vasárnap 2 előadás d. u. 5 és este 8-kor.

Műsor:

Irodalmi filmsorozatok legkiválóbbja. A hazátlan Hector Malot híres regénye nyomán 5 felv. Hossza 2200 m. Hector Malot romantikus regényének minden bája elevenedik e képből. A szereplő személyek egyéni játékaik, főleg a kis Fromentnek bájos naivitása a legszebb regényes filmek egyikevé avatják e megható és érzelmes szép regény kinomatozafikus fel-
gözoását. 1. Pathé Ujság. Rendkívül szenzációs felvé-teleket hoz. 2. A hazátlan. Hector Malot híres regénye nyomán 5 felvonásban. Hossza 2200 méter. 3. Titi házassági akar. Vigjáték. Közkezdeltté vált Titivel a főszerepben. Tisztelettel az Igazgatóság.

IGY JÁR AZ AKI A VEVŐT BE AKARJA CSAPNI.

1708—914. közig. sz.

Hirdetmény.

Nagyenyed r. t. város a felfügedi és kis apahidai erdőben 1915 évre előirt de már a folyó évben kihasználható, cserkéreg nyeresre kiválóan alkalmas, összesen mintegy 70 k. holdat kitevő vágások fatömegét folyó év márczius hó 16 án délelőtt 10 órakor a városháza tanácstermében megtartandó nyilvános árverésen eladja.

Részletes feltételek a városi kiadóhivatalban hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Városi tanácstól.

Nagyenyed, 1914. február hó 26-án.

Náznán József, főjegyző,
polgármester helyett,

88—1—2

Meghívás.

A „Hangya” a magyar gazdaszövetség fogyasztási és értékesítő szövetkeze kötelékbe tartozó Nagyenyedi Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet 1914. évi márczius hó 22-én d. u. 3 órakor a városháza tanácstermében rendes évi közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 23. §-a értelmében meghívotnak.

Napirend:

1. Múlt évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
5. Az igazgatóság kiegészítése.
6. Felügyelő-bizottság választása.
7. Netáni indítványok.

1913. év december 31-én a tagok száma 262, üzletrészeinek száma pedig 570 volt, az év folyamán belépett 24 tag 26 üzletrésszel, kilépett 10 tag 17 üzletrésszel.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségében kifüggesztett és mindenki által megtekinthető.

Nagyenyed, 1914 február hó 24-én.

90 1—1

Az igazgatóság.

lehet beszerezni
kifüggesztés nélkül
Gyümölcsfaanyagokat
Gyümölcs és Sétányfákat
Sima gyökerekes és oltott
SZŐLŐVESSZŐKET.
Árjegyzéket ingyen küldenek

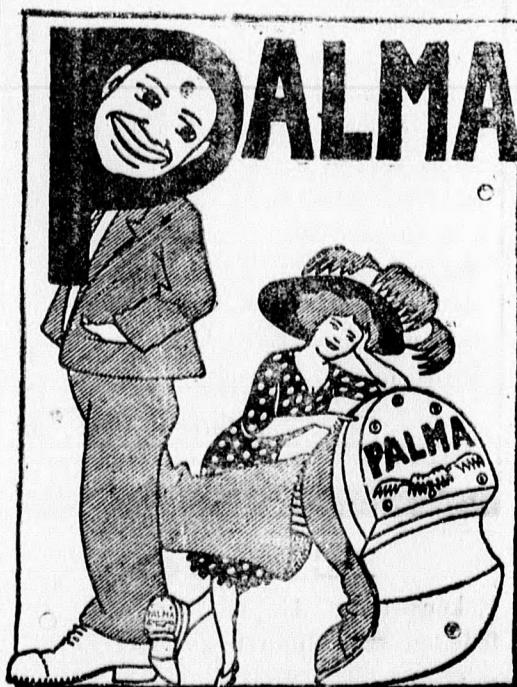
FISCHER és Tszai
faiskolák és szőlőültvénytelepek
Fulajdenesok: ifj. AMBROSI M. és Fischer L. örököszei.

Czipő kiárusítás.

A nagyenyedi fogyasztási és értékesítő szövetkezet a raktáron levő összes Kobrak-féle férfi, női és gyermek czipőket, mivel a fogyó és hiányzó számokat a gyár csödbe jutása miatt pótolni nem lehet, 15% engedménnyel kiárusítja.

91 1—2

Az Igazgatóság.

Elismert legjobb gyártmányok

Lingner György
nagyenyedi szövőgyárából
előírt gyári áron kaphatók
a gyári raktárban Szentkirály-utca 106. sz.
Ifj. Mészáros János és Társánál Főter
és a *Fogyasztást szövetkezetben*

Főzzél ésszel. Ez a modern asszony elve. A „rég bevált titkos receptek“ idejüket multák. Ma főzzél a változott gazdasági viszonyoknak megfelelő jó és izletes konyhát vezetni, ezért jó gazdasszonyok dr. Oetker-féle sütőport használnak, mivel időt, munkát és pénzt takaríthatnak meg, ezenkívül biztosítékot nyújt bármiféle sütemény sikeres elkészítésére. A világos fej a legszébb és legáltalánosabb symboluma ezen kiváló konyhaszernek. Ezen ajj mintegy figyelmeztet arra, hogy „Főzzél ésszel“. III.

4308—1914. sz.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei Szt. József

országos vásár

folyó évi márczius hó 19-étől bezárólag márczius hó 23-áig fog megtartatni. Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra márczius hó 19-étől, esütörtökön reggeli 5 órától kezdve meg van engedve.

Temesvárott, 1914. évi február hó 9-én.

A városi főkapitányságtól:

81 1—2 v

Beé Ferencz, főkapitány.

Tisztelettel van szerencsém a Nagyenyedi és vidéke n. e. közönségének tudomására hozni, hogy **Tordán**

nagy sirkő raktárt

nyitottam és állandóan raktáron tartom a valódi fekete svéd-márvány- és kemény terméskő sirkőveket. Az árakra nézve olcsóbban szállíthatom mint az ország bármelyik raktára. Ugyisint elvállalok mindenféle javítást, betüvést, festést stb. legolcsóbb árban. Megrendelések vagy javításra vonatkozó megbízások **Mészáros János** kereskedő urnál jelentendők be, aki bővebb felvilágosítással is szolgál.

Fülöp József,

87 1—2 v

sirkőraktáros és kőmetező.

Eladó

Rákóczi-utca 45. házszám alatt egy fedetlen szép könnyű kocsis és két pár jó hám.

88 1—3 v

HA JÓ szép és olcsó harisnyákat

akar, úgy forduljon
a **Nagyenyedi
Harisnyagyárhoz**
az orsz. fegyintézetben.
Kívánatra
készséggel árjegyzéket küld.

Eladó cséplőgép.

Egy új, 8 lóerős benzinnemű és 720 m/m. dobszélességű cséplőszekrény, egy évig volt használva, olcsón eladó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

78 3—5

Felszeg-utca 29. sz. alatt

kiadó telek, két szoba,
konyha, istálló, kert, udvar
300 korona Szent-Györgytől egy évre. 72

Óh jaj!

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG

Éljen!

és elnyákosodás ellen elismert gyors és biztos hatásúak

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Egger mell-pasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 K.

Próbadozoz 50 fill.

Egger-mellpasztilla csak hamar meggyógyított!

Kapható gyógyszerárakban és drógériákban.

Gyár- és fűzetküldési hely: **EGGER A. FIA**, cs. és kir. udv. szállító **BÉCS**.

Kapható: Nagyenyeden: U. Kovács József és Schuller Viktor. Gyulafehérvárt: Fröhlich Oszkár, Vlád Virgil, Vértes Miklós gyógyszerész uraknál.

Őszibaraczkfát,

mindenféle gyümölcsfa

vadonczot, akáczcsemetét, szőlővesszőt

2 éves gyökerez

igen olcsón ad **Unghváry László**faiskolája **Czepléd**. Tessék árjegyzéket kérni.

Hirdessünk a
Közérdekben

A „Nagyszabeni Általános Takarékpénztár“

földbirtokra és szilárd anyagból épült bér- és lakházakra előnyös feltételek mellett a tőketerlesztést és a kamatokat magukban foglaló félévi egyenlő részletekben visszafizetendő

törlesztéses kölcsönöket

1000 koronán felüli összegekben 10—50 évi időtartamra nyújt.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények **Lingner György** ur által nyújtandók be.

Bővebb felvilágosításokkal szolgál:

LINGNER GYÖRGY Nagyenyed. Telefon 15.

255

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírarugár Részvénytársaság villamos üzemű könyvnyomdájában Nagyenyeden.